

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 79. — ŠTEV. 79.

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 4, 1923. — SREDA, 4. APRILA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

FRANCOSKI VOJAKI PLENJO NAPREJ

Polastili so se ceste, ki vodi v Mannheim. — Ojačili so tudi črte vodeče na Bavarsko in v Švico. — Štiri Kruppovi ravnatelji, ki so bili aretirani, se bodo morali prihodnji teden zagovarjati pred sodiščem.

Duesseldorf, Nemčija, 2. aprila. — Francoske čete v Mannheim okraju so zasedle Neckar železniško postajo ter avtomobilsko tvornico na drugi strani Neckar reke od Mannheim. Francozi javljajo, da je ostal Mannheim nezaseden.

Mannheim leži na desnem bregu Rena, južno od Moguncije, francoskega glavnega stana ter sto milj južno od Esena. To je zelo veliko industrijsko središče ter važno železniško in premogovno križišče, odkoder odhajajo črte v Vitembersko in Bavarsko, dočim teče glavna črta v Švico.

Štiri Kruppovi ravnatelji, ki so bili aretirani, bodo prišli pred vojno sodišče prihodnje sredo.

Essen, 3. aprila. — Danes zjutraj ob desetih se je ustavil ves promet v Kruppovih napravah vsled 24-urnega protestnega štrajka delavcev. Vodstvo je izdalo ugotovilo, v katerem pravi, da v soboto niso bili delavci oboroženi z revolverji, ko so se pripeljali Francozi v avtomobilih pred tovarno v namenu, da jo zasejejo.

Vodstvo istotako zanikuje, da so delavci pretili Francozom z bojem.

Preiskava je dognala, da so skrogle zapile v steno garaže nasproti glavnemu poslopiju ter da so bile kroglice izstreljene iz strogih pušk.

Essen, Nemčija, 3. aprila. — Prebivalci Esena in ravnatelj Kruppovih tovarn se pripravljajo na pogreb delavcev, katero so ustreli v soboto francoski vojaki. Medtem sta umrla dva ranjena v bolnišnici.

Število mrtvih je vsled tega naraslo na 11.

Zdravniki izjavljajo, da bosta dva nadaljna podlegla poškodbam.

KABINETNI ČLANI POZVANI NAJ RESIGNIRAJO.

Havana, Kuba, 3. aprila. — Danes popoldne so začela krožiti tujke poročila, da je poizvedel predsednik Zapas več članov svojega kabineta, naj resignirajo.

Kot vzrok navajajo dejstvo, da nekateri člani nočejo več upoštevati predsednikovih navodil.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Na potem naše banke izvršujejo naslednje, hitro in po nizkih cenah.

Vselej se hitro naše denarje:

Jugoslavija:
Napojila se naša pošta in izplačilo "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod. Kjer je paš na hitro izplačilo najugodnejše.

100 Din. . .	\$ 1.30	K 400
200 Din. . .	\$ 2.40	K 800
500 Din. . .	\$ 5.60	K 2,000
1000 Din. . .	\$ 11.10	K 4,000
2000 Din. . .	\$ 22.20	K 8,000
5000 Din. . .	\$ 55.50	K 20,000

Italija in zasedeno ozemlje:
Napojila se naša pošta in izplačilo "Jadranska banka" v Trstu, Opaziti in Redu.

50 lir	\$ 3.00
100 lir	\$ 5.70
300 lir	\$ 16.20
500 lir	\$ 26.50
1000 lir	\$ 52.00

Za polnjenje, ki presega znesek pet tisoč dolarjev ali po dvatisoč lir dovoljeno po možnosti se poslužiti pospe.

Vrednost dolarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte posebno ceno v tem listu. Denar nam je podati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKKER STATE BANK
28 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno ustanovitveno Jadranska Banka.

SOPROGE ČLANOV AMERIŠKEGA KABINETA.

Pred kratkim se je vršila v Washingtonu evetlična razstava, katere se je udeležila vsa washingtonska gospodinja ter seveda tudi žene članov ameriškega kabineta. Z leve na desno so: Mrs. Henry C. Wallace, žena poljedelskega tajnika; Mrs. New, žena generalnega poštarja; Mrs. Davis, žena delavskega tajnika; Mrs. H. A. Jones, svakinja Mrs. Davis in Mrs. Denby, žena mornariškega tajnika.

PRIJATELJI HARDINGA SO PROTI RAZSODIŠČU

Bore se proti ideji svetovnega razsodišča, ker smatrajo to kot nevarnost za republikansko stranko. — Številne konference.

Washington, D. C. 2. aprila. — Vazne republikanske konference se bodo najbrž vršile tukaj še predno se bo predsednik Harding vrnil iz Floride in tudi pozneje. Dejstvo, da bodo te konference neformalne ter v glavnem zaupnega značaja, bo prej povečalo kot pa zmanjšalo njih važnost. Tako predsednik Harding kot državni tajnik Hughes bosta obveščena o veliki nevarnosti, s političnega stališča, če bi se še nadalje sililo v ospredje predlog za ameriško zastopstvo pri trajnem mednarodnem razsodišču v Haagu.

Vojni tajnik Weeks je mnil sedaj prve dokaze o gibanju v administracijski skupini, kojeja namen je boriti se proti načrtu sovdeležbe pri mednarodnem razsodišču. On bo seveda z drugimi člani kabineta deloval s predsednikom, a je praktičen politik ter vidi nastavljen past.

Prihodnji teden se namerava posvetovati z Adamson, načelnikom republikanskega narodnega komiteja. On ne pravi, da bo razpravljati z njim o svetovnem razsodišču, vendar pa je znano, da si Weeks želi, da bi bila ta zadeva izločena iz kampanjskega programa.

Senator Watson iz Indiane, ki se je mudil v Washingtonu zadnjih štiriindvajset ur, je zvečer odpotoval v New York. Glasi se, da se bo danes posvetoval z državnim tajnikom Hughesom glede razsodišča, a to se ni zgodilo. Najbrž se bo vrnil semkaj v četrtek ter obiskal državnega tajnika proti koncu tedna. Čeprav ni še podal nobenega ugotovila radi svojega stališča napram svetovnemu razsodišču, je vendar splošno znano, da je proti njemu.

Senator Lodge je še vedno tukaj ter se bo najbrž vdeležil par neformalnih strankinih konferenc v naslednjih par dneh, čeprav na-

BOLJŠEVIKI USMRILI GENERALNEGA VIKARJA

Rusi so izvršili smrtno obsodbo, ki je bila pred kratkim izrečena nad katoliškim generalnim vikarjem Bučkavičem.

Moskva, Rusija, 3. aprila. — Generalni vikar Bučkavič je bil usmrčen. Soglasno s "Pravdo" je bila smrtna obsodba izvršena dne 31. marca. V listu "Izvestija" se glasi:

— Izvršena je bila smrtna obsodba, ki je bila izrečena nad vikarjem Bučkavičem, kojeja prošnja za pomilostenje je bila odklonjena. Ne navaja se časa in mesta izvršenja smrtno obsodbe.

Ruski minister za zunanje zadeve, Čičerin, je obvestil Svjetsko, da pomenja pred kratkim od poljskega ministrskega predsednika Sikorskega izdana izjava glede obsodbe nadškofa Zepliaka ter generalnega vikarja Bučkaviča "brez dvoma neprijateljsko dejanje ter politiko nastopa proti svjetski Rusiji".

Poslanica je bila izročena svjetskemu poslaniku v Varšavi, Leonidu Obolenskiju z naročilom, naj jo vroči poljski vladi ter se glasi v poslanici:

— Vsprico dejstva, da ima vsaka država pravico kaznovati zločince v skladu s postavi svojih lastne dežele, ne moremo smatrati za drugače kot neprijateljsko dejanje poskus, da se kaka druga dežela vmešava v te pravice ter skuša preprečiti izvršenje sodb, izrečene nad ruskim državljanom, ki je bil spoznan krivim zločinom proti narodu in državi.

V CHICAGU SO ZMAGALI DEMOKRATJE.

Chicago, Ill. 3. aprila. — Pri današnjih volitvah je bil izvoljen demokrat W. E. Dever mestnim županom. Nov občinski svet bo demokratičen.

Merava v teku osmih ali desetih dni odpotovati.

Številni prijatelji predsednika Hardinga si žele, da bi bilo vprašanje svetovnega razsodišča izločeno, še predno se bo kongres sestal.

POLICIJSKI URAD POZNA IZSILJEVALCA

Policija, ki je izključno prevzela slučaj Dorothy King, čekira sedaj gibanja osumljenega — Mogoče bo kmalu izvršena aretacija.

New York, N. Y. 2. aprila. — Konec prvega dneva, ko je imela newyorška policija izključno v svojih rokah preiskavo glede umora lahkoživke Dorothy Keenan je bilo več znamenj, ki so obetala skorajšnjo aretacijo nekega osumljenega.

Policija se sedaj oprijema teorije, da je bilo izvršeno izsiljevanje ter da je bil nato izvršen tudi rop, da se na ta način pokrije sledov zločina.

Ta teorija temelji na dejstvih, tikajočih se pisma, katero je pisal deklici John Mitchell, njen bogati oboževalec iz Philadelphije, v katerem ji je sporočil, da je obiskal dne 15. marca. Vsebinska tega pisma je bila znana nekemu muškemu, o katerem domneva policija, da je prišel do naziranja, da je dozpel čas za izvršitev izsiljevalnega načrta, za katerega ni mogel pridobiti deklice.

Ko je izročil celi slučaj policiji, je sporočil pomožni okrajni pravdnik Pecora slednji tudi pričevanja številnih oseb, katerim je Dorothy Keenan zaupala, da je skušal dobiti izsiljevalec njeno pomoč, da izsili iz Mitchella večjo svoto denarja. Navdajal jo je strah, da bo dotični možki izvedel svojo pretnjo ter nastopil sam, če mu ona ne bi hotela pomagati.

Identičnost moža, ki je predlagal celi načrt Keenan deklici, je znana policiji. Sedaj čekira njegova gibanja, predno ga bo aretirala. Kapitan Carey in inspektor Coughlin sta bila zelo molčeča glede gibanj njih mož. Inspektor Coughlin je celo zanikal, da ima na piki nekega možkega, a je ublažil svoje ugotovilo z izjavo:

— Seveda bi vam tega ne povedal, tudi če bi imel kaj takega na sumu.

O nadaljnjih razvojih bomo poročali.

BOLJŠEVIKI V BOJU PROTI CERKVAM

Pripravljajo se na veliko zasledovanje vseh ruskih kristijanov. — Proces proti Tikhonu se bo pričel 15. aprila. Pri obravnavi je bilo navzočih veliko radovednežev. Obtoženi so Poljaki, ki so znani kot sovražniki Rusov.

Moskva, Rusija, 2. aprila. — Konečna usoda generalnega vikarja Bučkaviča, ki je bil z nadškofom Zepliakom iz Petrograda vred spoznan krivim, da je nasprotoval političnim in verskim delavnostim sovjetov ter skrival cerkvene zaklade, da bi ne padli v roke revizorijskih oblasti ter obsojen na smrt, ni še znana in nadaljne podrobnosti obravnave proti obema so tem bolj zanimive, ker se bliža proces proti patriarhu Tikhonu. Smtna obsodba je bila v slučaju nadškofa Zepliaka izpremenjena v desetletno težko ječo.

Še vedno je negotovo, če bi eksekutivni sovjetski komitej popustil tudi v slučaju generalnega vikarja. Do danes ni bila še izvršena smrtna kazen.

Boljševiki so sicer izvesti velik program zasledovanja, ki se bo obračal proti vsem krščanskim cerkvam v Rusiji. Patriarh Tikhon bo stavljen pred sodišče dne 15. aprila ter bo brez dvoma spoznan krivim, vendar pa je znano le eksekutivnemu svetu in Čeki, če bo obsojen na smrt ter usmrčen kot je bil škof Benjamin iz Petrograda ali če bo obsojen na dolgoletno ječo, ki bo pomenjala toliko kot smrtno obsodbo, če vzamemo v poštev starost patriarha ter strašne razmere v ruskih ječah.

Dne 22. marca, ob enajstih zvečer je pričel Krilenko, ki je vodil obravnavo proti nadškofu Zepliaku ter šestnajstim drugim rimskokatoliškim duhovnikom, zasliševati nadškofa. Izbral si je ta čas, ko je bil stari prelat že popolnoma izčrpan, kajti v sodišču je bil od enajstih zjutraj in ves teden prej v unazani Butirka ječi.

Nadškof je moral stati, ko mu je staval Krilenko svoja vprašanja. To je trajalo več kot eno uro, čeprav je bil starec tako onemogel, da je večkrat omahnil nazaj na klop, na kateri je sedel s tremi drugimi jetniki.

Nikdar tekom tri dni trajajočega zasliševanja ga niso Krilenko ali sodniki pozvali, naj sede. Vsak večer so odvedli jetnike nazaj v Butirka jetnišnico.

Sodišče je bilo očitno sovražno obtoženim in njih obsodba je bila vnaprej določena stvar. Obravnava se je pričela v skoraj prazni dvorani, a kmalu so se pričele zbirati velike množice radovednežev.

Državni pravdnik si je na vse mogoče načine prizadeval izbiti iz prelata priznanje, da je deloval v interesu Poljske in da je hotel napraviti iz rimske cerkve v Rusiji avtonomno organizacijo, z lastnim imetjem, da bi pomagala Poljski ter oslabil Rusijo.

— Kdo je vaš višji? — je zaigral pravdnik.

— Papež — je odvrnil prelat.

— Ali je kdo v Varšavi, ki predstavlja člen med vami in papežem? — je vprašal državni pravdnik, ki je pri tem pokazal pismo, katero je pisal nadškofu papeški nuncij v Varšavi ter mu svetoval, naj ne podpiše dogovora, na temelju katerega je cerkvena lastnina last boljševiške vlade.

Slaba točka v obrambi je bila, da so bili vsi obtoženi Poljaki, ki so znani kot veliki rusofobi (sovražniki Rusije.)

IZBOLJŠANJE DELAVSKIH PLAČ.

Fall River, Mass., 3. aprila. — Predilnice v tukajšnjem kraju so ponudile 38,000 svojim delavcem izboljšanje plače za dvanaest odstotkov in pol.

Delavci se še niso odločili, če naj sprejmejo ponudbo ali ne, ker se jim zdi premajhna vsprico izdatnega skrčenja plač, ki je bilo uveljavljeno takoj po zaključku vojne.

Delavci se še niso odločili, če naj sprejmejo ponudbo ali ne, ker se jim zdi premajhna vsprico izdatnega skrčenja plač, ki je bilo uveljavljeno takoj po zaključku vojne.

Delavci se še niso odločili, če naj sprejmejo ponudbo ali ne, ker se jim zdi premajhna vsprico izdatnega skrčenja plač, ki je bilo uveljavljeno takoj po zaključku vojne.

PREDSEDNIK EBERT GLEDE KRVOPRELITJA V ESSENU.

Berlin, Nemčija, 2. aprila. — Berlinski časnikarski poročevalci so izvedeli, da je poslalo vodstvo Kruppovih naprav francoskemu divizijskemu poveljniku poslanico, v kateri protestira proti krvoprelitju v Essenu.

Nemški poročevalci brzojavljajo iz Esena, da so bili Francozi odgovorni za krvoprelitje, ker so se ustrašili ter pričeli v svoji zmedenosti streljati.

Državni predsednik Ebert je naslovil na vodstvo Kruppovih naprav poslanico, v kateri govori "o nevrjetnem krvoprelitju, katero je vprizoril francoski militarizem med mirnimi in neoboroženimi delavci" in v kateri se glasi nadalje:

— Francoske čete so streljale s strojnimi puškami na delavce, ki so brez vsake pretnje dvignili protest proti nasilnemu vlogu v nemške delavnice.

ARGENTINSKO MESO NE MORE TEKMOVATI Z AMERIŠKIM.

Washington, D. C. 2. aprila. — D. S. Bullock, zastopnik poljedelskega departmента, ki se je ravnokal vrnil z dveletnega študijskega potovanja iz Argentine, je izjavil, da ne bo argentinsko goveje meso zankekrat nastopilo kot tekme ameriškega mesa na trgih Združenih držav. Čeprav so cene argentinskega mesa približno za pet dolarjev na sto funtov cenejše kot pa v Chicagu, je importiranje za vsak funt mesa ter visokih prevoznih stroškov.

Mr. Bullock je rekel danes, da je argentinska žirnejska industrija razorganizirana radi nadprodukcije, ki je bila posledica visokih cen tekom vojne. Depresija je postala v teku zadnjih dveh let vedno bolj občutna, po sedmih letih visokih cen ter prosperitete kot ji ni para v zgodovini.

PREISKAVA V ZADEVI W. S. WARD.

White Plains, N. Y., 2. aprila. Edine priče, ki so bile poklicane semkaj tekom preiskave okrajnega pravdnika v zadevi umora prejšnjega vojaka Petersa, so, kot je bilo objavljeno, šerif George Werner, par njegovih pomožnih šerifov ter dva moža državne policije, katerim je bila nekoč poverjena preiskava cele zadeve.

Kot znano je bil Walter S. Ward, sin znanega peka-milijonarja, aretiran ter stavljen pod obtožbo, da je ustrelil Petersa, a pozneje oproščen. Okrajni pravdnik Rowland iz Wesechester okraja, je izročil vse dokumente, ki se tičejo tega slučaja, državnemu generalnemu pravdniku.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Value of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto volja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.50
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50
Subscription Yearly		\$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.
Dopolni bral podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznanja, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2878

TRADES LABEL COUNCIL

ZAKAJ JE TO TIRANSTVO?

Predsednik Harding gre lahko v Florido ter se tam zabava, — in politični jetniki lahko ostanejo v ječi ter se pokore za to, ker so se poslužili tradicionalne ameriške pravice prostosti govora. — Predsednik Harding bi lahko oprostil te politične jetnike s par potezami svojega peresa. Tega pa neče storiti. — kajti on in njegovi prijatelji niso mnenja, da je bilo to, kar so rekli politični jetniki, resnično. Najbrž bi mi sami ne vrjeli, če bi izvedeli za vse, kar so rekli ti politični jetniki. Kakšna pa je koncem konca razlika v vsem tem?

Bistvo prostega govora je, da pustite svojemu tovarišu isto prostost izražanja, katero zahtevate za samega sebe, brez ozira na to, če soglašate z njim ali ne. To je oni veliki, osnovni princip, katerega so podminirali naši javni uradniki in ki so si s tem tudi zaslužili ime tiranov. Njih dejanja so bistvo tiranstva in ta priimek je povsem točen.

V osemnajstem stoletju je spisal neki francoski enciklopedist, po imenu Claude Adrien Helvetius, knjigo, De l'Esprit (O duhu) — katero je pariški parlament obsodil ter dal sežgati na javni gmadi vse zaplenjene iztise. Znani mislec Voltaire je pisal pisatelju te knjige:

"Jaz nikakor ne odobravam tega, kar pravite, a hočem braniti do svoje smrti pravico, da poveste, kar mi slite."

To je dino pravilno stališče. Kapitalistični politikaši, ki zanikujejo I. W. W. in komunistom prostost govora in komunisti in socialisti, ki zanikujejo kapitalistom prostost govora, nimajo osebnosti duha kot je bila lastna Voltaireju. Prostost govora in časopisja sta temelji civilizirane družbe. Brez tega temelja sploh ni nikake prostosti.

Dopisi.**Brooklyn, N. Y.**

Zopet se enkrat oglašamo iz Brooklyna in to s čisto malim dopisom. Posledni dnevi, kateri so bili precej žalostni, so minili. Nobene zabave, veselice niti plesa. Da pa ne ostane stvar preveč žalostna, je Tamburški zbor v Brooklynu sklenil, da priredi svojo prvo spomladansko veselico na Belo soboto dne 7. aprila. S tem tamburški otvorijo sezono zabav. Cenjene Slovence, sploh Jugoslovane, najvljudneje vabimo. Zabave bo dovolj. Vsak se bo zabaval. Torej na svidenje na Belo soboto v Singer Hall, 178 Stockholm Street, med Knickerbocker in Wilson Avenue. S pozdravom L. M.

Waller, Texas.

Iz te južne države so le malo listov v slovenskih listih kake novice, akoravno prihaja tudi k nam naš prvi slovenski dnevnik "Glas Naroda". V njem bi se dalo napisati dosti zanimivega o razvijanju največje države severo-ameriške Unije.

Kakor je slovela nekaj California po bogastvu zlata, tako danes slovi Texas v bogastvu olja. Denarni mogotci prihajajo iz vseh krajev Amerike, da izkoriščajo uboge trpinke, ki so si s težkim delom nabavili nekaj zemlje, da bi postali neodvisni in sami svoji gospodarji. Ali tudi tu nam ne gre tako, kot smo si predstavljali v začetku našega naseljevanja na "farme".

V času, ko industrijski delavci plačujejo visoke cene za živila, farmer prodaja za nesramno nizko ceno svoj poljski pridelek. Zraven tega pa še vedno kapitalistični agenti nasmučejo kakega lastnika zemlje še za tisto, kar bi imel ubogi delavec dobiti brez truda.

V svarilo vsem slovenskim lastnikom zemlje navedem slučaj, ki se je pripetil pred kratkim v južnih delih države Texas.

Neki precej premožni farmer, ki je lastoval veliko zemlje, se je dal zapeljati po kapitalističnih agentih, da je izgubil svojo lastnino. Oljni raziskovalci so se izrazili, da se nahaja olje na omenjeni zemlji. Nekega dne pride agent in vpraša farmerja, ako bi pustil, da bi iskali na njegovi zemlji olje. Farmer seveda z veseljem sprejme ponudbo in podpisuje neko pogodbo, ki jo pa ni natančno razumel. Vrjel je vse, kar mu je agent obetal. Ne dolgo potem so začeli vrtati za olje. Ko je družba prišla tako daleč, da se je prepričala, da se nahaja olje na omenjeni zemlji, je prenehala z vrtanjem in obvestila farmerja, da ni zadela na olje in obenem zahtevala, da mora družbi po pogodbi povrniti stroške za delo. Farmer ves razočaran pove, da se ni tako pogodil in zraven pa da tudi nima toliko denarja, da bi mogel plačati toliko svoto. Družba se seveda ni ozirala na izgovor, pač pa se je poslužila listin, ki jih je farmer podpisal. Ne dolgo potem je bila farma last družbe in farmer, ki se je preživljal s težkim delom, je izgubil vse imetje. Ko je družba imela polno moč do zemlje, so začeli nadalje vrtati in odprli bogate vrelce, ki jim prinašajo ogromne dobičke. Ubogi farmer pa premišljuje svojo zmožnost in se mora nadalje boriti s težkim delom za borni življenjski obstanek.

V tem okraju je bilo že 9 slovenskih naseljenikov, ki smo lastovali čez 1000 akrov zemlje. Sedaj smo še 4 slovenske družine. Pred leti so tudi tu preiskovali našo zemljo oljni raziskovalci, ki so se izrazili, da se nahajajo bogati oljni zakladi v naši zemlji. Denarni mogotci so od nas prevzeli zemljo v najem za iskanje olja. Pred par leti so začeli vrtati na najeti zemlji za oljem. Kar naenkrat pa izvevmo, da je družba propadla, ker

nima finance za nadaljno obratovanje. Ko je družba nehala z delom, so zopet začeli različne družbe najemati zemljo za iskanje olja. Julija meseca leta 1922 je zopet prišla neka družba in vzela več tisoč akrov v najem s pogodbo, da začne v kratkem vrtati za olje in da bo že v teku enega leta proizvedla olje na naši zemlji. Preteklo je že 8 mesecev, ali dosedaj še niso nič pričeli z delom, akoravno se vedno čuje, da vsaki čas začnejo vrtati. Kot vse izgleda, je mogoče družba najela zemljo, da s tem drži druge družbe stran.

Večkrat sem že premišljeval, kako bi se dalo izogniti izkoriščanju naših denarnih mogotcev. Žalibog ne gre to drugače, kot da bi morali ljudje nekaj riskirati v ta namen. Ker smo pa Slovenci zelo slabi v spekulaciji, je to težka reč. Zato tudi težko najdemo med Slovenci drugega kot pridne delavce. Zadnja leta so Slovenci začeli posnemati ostale narode in začeli nagajati denar na različna tuja podjetja, od katerih pa niso dobili drugega kot nekaj lepo naslikanega papirja. Ko bi bil denar, ki so ga zvalili različni tuji agenti za obljubami, da bodo z malo svoto brez noč obogatili, potrošen v kako domače podjetje, bi gotovo imeli več koristi od njega.

Pred kratkim sem čul, da nameravajo slovenski lastniki zemlje v San Jacinto in Liberty County ustanoviti svojo lastno oljno družbo. Pred par dnevi me je pa obiskal naš rojak in pojasnil stališče omenjene družbe. Kolikor morem spoznati, je družba ustanovljena na tako dolgi podlagi, da dosedaj nisem še videl družbe na boljši podlagi. Moj namen ni hvaliti omenjenega podjetja, pač bi pa priporočal, da bi se Slovenci zavzeli in natančno izvedeli, kako stvar obstoji. Namesto, da bi se nadalje plačevali tujim agentom svojo težko prihranjeni denar, bi mogoče s tem postavili naše lastno podjetje na noge, ki bi bilo eno prvih v Ameriki.

Vsaki bi moral vedeti, da to je srečanje, ali vsi smo prepričani, da vsi oni, ki so danes rešeni garanja za nenasišne mogotce, niso prišli do imetja s težkim delom, pač pa s pravilno spekulacijo. Po izjavi različnih geologov ali oljnih raziskovalcev se nahajajo bogati zakladi na omenjeni zemlji. Kot vse izgleda, mora biti nekaj resnice na tem.

Različne bogate družbe so začele najemati zemljo v bližini, kjer so slovenski naseljenici. Kolikor je meni znano, je v družbi 14 slovenskih lastnikov zemlje. Družba lastuje 2000 akrov zemlje, zraven pa da ima približno toliko zemlje v najemu. Slovenci bi se lahko o tem prepričali, ako bi vprašali družbo, kje je njih zemlja in zemlja, ki so jo najeli za to družbo, vključena. Sploh se je dobro prepričati o stališču družbe, predno se kaj riskira v tako podjetje.

Želel bi, da bi se še kateri čitatelj Glasa Naroda oglašil v to svrhu. Naš list je nam vedno na razpolago, da si z njim pomagamo do boljšega življenjskega obstaneka. Obenem priporočam list vsem Slovincem, ker z razpravljanjem v listu si lahko izboljšamo naš življenjski obstanek. Pozdrav!

Frank Gričar.

Strogo nadzorstvo

je v mlekarneh, ki preskrbujejo Bordenovo Grade 'A' mleko. To nadzorstvo se vrši od časa do časa, da se zagotovi okusno, zdravo mleko.

Iz Slovenije.**Izpremembe v državni službi.**

Minister pravde je imenoval avskultante Detička, Josipa Kolška in dr. Ivana Petscheta za sodnike v 9. plačilnega razreda za okrožje višjega deželnega sodišča v Ljubljani.

Višji snamešni svetnik pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani Maks Kostanjevec je pomaknjen v 5. činovni razred.

Imenovani so: Hinko Pešek, odsekovni šef pri generalni direkciji posrednih davkov, je imenovan za inspektorja istotain; diplomirani absolvent dunajske visoke šole za gozdarstvo Walter Muck je imenovan za začasnega šumarkega asistenta pri gozdni upravi na Bohinjski Bistrici; asistent pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani Fran Meglič je imenovan za računovodnega asistenta pri računovodstvu finančnega okrajnega ravnanjstva v Mariboru.

Premeščeni so: višji geometer 1. razreda Josip Gvajc je kamnika v Maribor, geometer Ivan Mariniček iz Brezje v Ljutomer in Milan Mravlje iz Konjice v Kamnik.

Mesto Ivo Marinka, računskega oficila pri računovodstvu pokrajinske uprave v Ljubljani, je preloščeno za izpraznjenega, ker je zapustil službo, ne da bi bil počakal na odločbo o podani ostavki.

Stalno so vpokojeni: višji pisarniški oficil Josip Radolč pri okrajnem sodišču v Mariboru, Albert Šubie, profesor na učiteljski šoli v Ljubljani, Spira Subotič, gl. revizor carinarnice v Mariboru, ter sodni sluga Ivan Vrtačnik in Josip Marinko v Ljubljani, Josip Lenič in Vrliniki in Anton Šmon v Mariboru.

Ostavko na državno službo sta podala: Josip Velikonja, carinik v Gorenji vasi, in Čedomir Bogdanovič, carinik v Ljubljani.

Odpušteni so iz državne službe: carinika Nemanja Jankovič in Fran Svetec na Jesenjakih in davčni praktikant Fran Sarovec.

Potres v Sloveniji.

"Jutro" piše: Kakor nam g. Albin Belar, deželni šolski nadzornik v pokoju, z Bleda brzogovorno poroča, so seizmografi njegovega observatorija pod Triglavom zabeležili 15. marca ob 6.45 zjutraj hud potres, katerega ognjišče je bilo oddaljeno kakih 600 kilometrov. Veliko nemirje zemlje še traja. — Tudi v Ljubljani se je čutil istodobno močan potresni smek, kateremu je sledilo par minut trajajoče gibanje zemlje. Zlasti v višjih nadstropjih so zažvenketale šipe v oknih. Od ljubljanske vremenske opazovalnice ni bilo mogoče dobiti tozadevnega poročila.

Tudi na Belokranjskem, kot je zadnji teden poročal naš tankajžnji dopisnik, so čutili potres.

Imenovanja v zdravniški službi.

Imenovani so: Dr. Georgij Markovič in dr. Aleksej Novaselski za provizorna okrožna zdravnik, in sicer prvi za zdravstvo okrožja pri Sv. Lovrenču v Slov. goricah, drugi pri Sv. Marjeti v ptujskem okraju; dr. Peter Nikolajevič Sokolov za provizornega okrajnega zdravnika v 9. činovnem razredu pri okrajnem glavarstvu v Konjicah.

Peter Zgaga

Dolgo iskani in dolgo časa pogrešani Kristan se je končno pojavil.

Pojavil se je kot zvezda-repatica. Večna škoda, da je samo rep videti. Glava je ostala daleč v domovini, kjer išče dekret.

Dne 8. aprila bo imel v Srbskem Domu v New Yorku predavanje. Zabavo priredi troje srbskih društev.

V vabilu je označen Kristan kot "bivši minister za socialno politiko".

Kljub vsemu temu pa ima še nekaj kraljevega na sebi. Vsakemu "bivšem" namreč še nekaj ostane.

"On je 'bivši', on je vse 'bivši', celo 'bivši' človek. Da 'bivši' je njegov edin naslov.

To je njegova kratka, jedrnata zgodovina:

Kot republikanec je vlek ameriške Slovence, kot poslanec je vlek socialiste, kot komisarja ga je pa vlada tako potegnila, da hodi revež v kapi, kati razčena ušesa mu ne dovolje, da bi si posadil cilindar na glavo.

Nadaljne točke vzporeda bodo najbrže naslednje:

1. "Pogled v nedolžno oko", kaže ga blagajnik J. R. Z.
2. "Kak so mene rane sklele", pojo darovalci.
3. "Obratovati na dva oči" (iz arije "Republika in Monarhija") poje Kristan, sekundira križemgleda javnost.
4. "Dve muhi z enim udarcem" deklarira Pašič.
5. "Povsod te pozna" govori ameriški Slovence.
6. "Jaz sem pa revček fajfco 'zgubil', solospjev poje Kristan.
7. "Ti si ureo zamudila" žalni spev slovenske javnosti.
8. "Cesarska" (pianissimo, to da iz srea) poje skupna odborikov nekaterih socialističnih klubov.
9. "Kje so tiste evanagaree?" pojo darovalci.
10. Njega (\$) ni! za kulisami vzdihuje Kristan.
11. "Kdo bo dolarje grabu?" (še ni določeno).
12. "Brat'ci veseli vsi" Prizor iz Belgrada po Kristanovem odhodu.
13. "Adijo, pa zdrav nam ostani" poje unisono vse občinstvo.
14. "Domovina" plaka.
15. Zastor pada.

Kot je iz programa razvidno, obeta biti zabava nekaj izvanrednega.

OJAKE opozarjamo, da je cena za "Slovensko-Amerikanski Koledar" ista za Jugoslovij kot za Ameriko — 40 centov.

Pošljite nam svoto in naslov svojega prijatelja v starem kraju in pošlji mu bomoknjigo naravnost.

Jugoslovanska**Katoli. Jednosta**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni uredniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 232 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrti: JOHN MOVERN, 613 — 19th Ave. West, Duluth, Minn.

Vrhovni sodnik.

Dr. JOE V. GRAHEK, 243 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON EBAŠNIK, Room 296 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4523 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 440, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK KORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 728 London Rd., N. W., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La. Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARČ, 533 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniške splošne naj se pošilja na vrhovnega sodnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom na obličen pristop. Kdor se postavi član te organizacije, naj se zgodi tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Spomladna okrepčila.

Spomlad je tu — vsaj v astro-nomičnem smislu — in četudi zima še vedno uganja tu pa tam svoje kvante, vendarle pravo spomladansko vreme je pred durmi. Z nastopom spomladi pa prihaja nad nas neki poseben čut utrujenosti in prijetne medlobe; človek se poleni, zaželi si več sadja in zelenjave in manj mesa in hrepeni po življenju sredi narave. Kombinacijo vseh teh občutkov zovemo po domače spomladansko mrzlico (spring fever), ko se ta pojavi, segamo navadno po okrepčilih ali tonikah, zlasti za mladino.

Materie pomešajo dostikrat žveplo s sirupom ali pripravljajo kakšno drugo brozgo kot spomladansko okrepčilo, ki ga silijo v velikih dozah svojim nevoljnim otrokom v usta. Mnoge druge materije prezirajo to staromodno krepčilo in hitijo k najbližji lekarni po kroglice ali kako toniko, o katere vsebini nimajo pojma. V prvem slučaju prevladuje vera v staro navado, ker je že stara in prastara mati rabila žveplo in sirup; v drugem slučaju imponira dostikrat pretirana reklama na etiketi dotičnega leka.

Seveda je res, da mrzlo vreme vzpodbuja navadnega človeka k večjemu naporu, k bolj neprestanemu in zanimivemu delu, k večji vporabi umne, telesne in živčne energije kot letna vročina. Pozimi se navadno manj gibamo, kot bi bilo potrebno, in smo premalo

Rad bi izvedel za JOSIPA GORIČA. Pred tremi leti sem dobil od njega pismo iz Pennsylvanije, sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Naj se mi oglašajo. — Frank Ross, Goodman Cedar Co., Camp 8, Seney, Mich. (4-5-4)

Poletje.

Poletje donaja nove dneve in nove potrebe.

Vaši v domovini, ki potrebujejo denarno podporo za obdelovanje zemlje in druge domače potrebe, ki v tem času zahtevajo Vašo pomoč, bodo to pomoč najprej in najtočnejše prejeli, ako se za Vaše denarne pošiljave poslužite naše trdke.

Ne držite svojih prihrankov mrtvih! — Dajte jim življenje, vložite jih pri nas na **SPECIAL INTEREST ACCOUNT**

Za potovanje in dobavo Vaših iz domovine se morete obrniti na nas v popolnem zaupanju in dobili boste vsa navodila brezplačno.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York City
GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

Leonid Andrejev:

Povest o sedmih obešenih.

Za Glas Naroda prevel A. Šabec.

(Konec.)

Verner ga je pogledal in mu ni odgovoril.

— Čas bo, da se poslovimo. — je rekla Tanja.

— Čukajte! Morajo nam prebrati še prej obsodbo. Kje je Janson?

Janson je ležal na tleh v snegu, obdan od vojakov. Zrak okoli njega je dišal po amoniji.

— Gospod doktor, ali boste kmalu gotoviti? — je vprašal nekdo z neestrnim glasom.

— Saj ni nič. Samo mala omedlevica. Drgnite mu ušesa s snegom. Je že boljši. Lahko čitate.

Svetloba svetilke je padala na razprostrti papir in na par belih, neorokavičenih rok. Oboje, papir in roke so se tresle. In tudi glas.

— Gospodje, morda bi bilo bolje, da ne čitam. Saj vam je obsodba itak vsem znana.

— Ni treba čitati! — je odgovoril Verner za vse! takoj nato je luč ugasnila.

Obsojenci so tudi odklonili zadnjo tolažbo duhovnika. Cigan je rekel:

— Nikakih neumnosti, oče: oprostite mi, ampak mene bodo obesili.

Široka, temna silhueta duhovnika je stopila par korakov nazaj ter izginila. Pričelo se je svitati. Sneg je postal vedno bolj bel, obrazi obsojencev vedno temnejši, gozd vedno tišji in mračnejši.

— Gospodje, šli boste v parih: tovariša naj si vsak sam izbere. Ampak prosim vas, požurite se!

Verner je pokazal na Jansona, katerega sta podpirala dva vojaka, ter rekel:

— Jaz pojdem z njim. Ti, Sergej, vzemi Vasilija. Vidva pojdi ta prva.

— Jaz grem s teboj, Musja. — je dejala Tanja. — Dajte, poljubimo se!

Hito so se medseboj poljubili. Cigan je poljubljal nasilno, vsi so čutili njegove zobe. Janson je poljubljal nežno in mehko, z napoldoprtnimi ustnami. Videti je bilo, da ne ve, kaj dela. Ko sta Sergej in Kaširin naredila par korakov, se je Vasilij nenadoma ustavil, obrnil ter zaklical z glasnim, a nekako tujim glasom:

— Zbogom, tovariši!

— Zbogom, tovariši! — so mu odgovorili.

Obsojenec sta spet nadaljevala svojo pot. Vse je bilo tiho. Svetilke za drevjem so se nehale zabati ter obstale nepremično. Obsojenci so pričakovali, da bodo čuli kak krik, glas, kak šum, toda tam kakor tu je bilo vse tiho.

— Oh, moj Bog! — je dejal nekdo hripavo.

Vsi so se obrnili: bil je cigan, ki je desperatno vzkliznil:

— Obesili nas bodo!

Nato je zakrilil z rokama po zraku in spet zaklical:

— Moj Bog! In mene bodo obesili samega! Moj Bog!

Njegova tresoča se desnica je prijelja Vernerjevo roko, in nadaljeval je:

— Gospod, moj dragi gospod, moj dobri gospod! Vi pojđete z mano, kaj ne?

Verner, na čigar obrazu se je zrealilo obžalovanje, je odgovoril:

— Jaz ne morem; iti moram z Jansonom.

— Oh, moj Bog! Torej bom moral iti sam. Zakaj? Zakaj?

Musja je stopila k njemu ter rekla mehko:

— Jaz pojdem z vami.

Cigan je presenečen odstopil ter je pogledal s svojimi osteklenimi očmi:

— Ali res?

— Da.

— Oh, ampak vi ste tako majhni. Ali se me ne bojite? Ne, nočem, da bi šli z mano. Sam bom šel.

— Saj jaz se vas ne bojim.

Cigan je pomisljal.

— Kaj ne veste, da sem jaz razbojnik? In vi da ste pripravljeni

— Kaj ne veste, da sem jaz razbojnik? In vi da ste pripravljeni

— Kaj ne veste, da sem jaz razbojnik? In vi da ste pripravljeni

— Kaj ne veste, da sem jaz razbojnik? In vi da ste pripravljeni

— Kaj ne veste, da sem jaz razbojnik? In vi da ste pripravljeni

— Kaj ne veste, da sem jaz razbojnik? In vi da ste pripravljeni

— Kaj ne veste, da sem jaz razbojnik? In vi da ste pripravljeni

Zagonetno, toda resnično.

Iz nižin newyorškega življenja.

V tej deželi je veliko najrazličnejših obriti in poklicev, poštenih in nepoštenih.

Med nepošteno obrt oziroma industrijo pa spada v prvi vrsti izsiljevanje. O izsiljevalcih se ponavadi le malo čuje. Čepe v svojih mrežah ko pajki, toda mreže imajo napete vsepovsod.

Samo če se pojavi kak poseben slučaj, kot naprimer pred kratkim slučaj umorjene krasotice Doroteje Kingove, začne javnost razpravljati o izsiljevalcih.

Navadnega detektiva taka stvar ne preseneti posebno. Detektiv namreč predobro ve, da se ne bavijo zločinci z izsiljevanjem samo od časa do časa, ker ne morejo priti drugače do denarja, pač pa, da je v Ameriki izsiljevanje takorekoč narodna industrija, s katero se nekateri pečajo na posevni trgovski način.

Organizacija izsiljevalcev je vseobsegajoča. Imajo centralo, kateri so na razpolago najmodernejša sredstva, imajo zapisknike, v katerih je tudi vaše ime (seveda, če ste bogati) ter po vsej Ameriki zaupne dopisnike, ki natančno opazujejo bogataše, kako žive, s kom občujejo in s čim se bavijo.

Kakor hitro dobe proti bogatinu dovolj obtežljivega materiala, ga spravijo v past, iz katere se ne zmaže tako poceni.

Neki znani newyorški detektiv je pripovedoval: — Ni ga skoraj dne, da bi izsiljevalci ne spravili v past kakkega bogatina. In kdor je enkrat vrgnil v vado, je po njem. Niti na pomoč ne more klicati. Ko je enkrat v pasti, mu ne kaže drugega kot da se odkupi.

Policija je prepričana, da imajo tudi v zadevi umorjene Kingove izsiljevalci svoje prste. Za njo je hodil milijonar Michiel iz Philadelphije, oče dveh otrok in v družbi jako ugleden človek. Koliko je resnice na tem, bo pokazala bodočnost, če bo sploh mogoče kaj razkriti.

Jako zanimiva je zgodba o nekem državnem uradniku z Zapada, ki je prišel šele pred šestimi tedni v New York, pa so ga že olajšali za \$13.500. Mož je prišel v New York s svojo ženo, ne da bi vedel, da je neki izsiljevalec, ki je poznal njegove slabosti na pram ženskemu spolu, semkaj telefoniral, da je uradnik jako dovožen za lepe črnolasko in da se bo najbrže nastanil v tem in tem hotelu. Mož ni bil še dolgo v hotelu, ko je videl v hotelski veži deklico, katera mu je jeko ugajala. Njegova žena je bila neprestano zaposlena z nakupovanjem ter obiski. Tudi on sam ni prišel v New York igrat ulogo svetnika.

Mala črnolaska ga je pričela zanimati. Kmalom se je seznanil z njo.

Par dni ga je vodila za nos. Navidez se mu je čisto pokorila. Povabil jo je na obedo in večerje ter jo končno pregovoril da ga je spustila v svoje stanovanje.

Ti obiski bi bili brez posledice, če bi slučajno ne prišel človek, ki je rekel, da je njen brat, napričakovano domov.

Ko je videl "brat" svojo "sestro" v intimnem položaju z dosti starejšim človekom, je postal strašno ogorčen. Skorej je jokal. Svojo ulogo je igral tako dobro, da se je pričel uradnik sramovati, ter je izročil dekletu \$4000. S tem denarjem je bila njena "čast" zopet oprana.

S tem pa zadeva še ni bila končana.

Dozdevni "brat" ni bil s tem zadovoljen. Uradnik, ki je že izplačal \$4000 je mislil, da lahko za ta denar še enkrat obišče deklico pred svojim odhodom. Sestal se je z njo in ona mu je dovolila po dobro hlinjenem obotavljanju, da jo še enkrat obišče.

Ko je bil pri nji, je zopet prišel "brat", a v spremstvu nekega drugega človeka, ki je trdil, da je policijski uradnik. Vsaj izgleda je kot policist, kajti imel je

uniformo, krepcelec, znak in vse, kar spada poleg.

Ob tej priliki pa ni hotel vedeti "brat" ničesar o odpustanju. Najrajše bi zadavil uradnika, ki je tako vztrajno zalezoval nedolžnost njegove "sestre". Rekel je, da mora pravica zmagati.

— Aretirajte ga! — je vzkliknil — ter ga odvedite pred sodnika.

Laži, policist, ki ni bil nič drugega kot maskiran član izsiljevalne tolpe, se je navidezno pripravil, da izvrši dano naročilo. Uradnik si je že slikal v duhu, kako ga zaničuje njegova žena in vsi prijatelji v domačem mestu.

Dvigljenih rok je prosil, naj ga izpuste. Imel je pri sebi še \$10.000. Razen petsto dolarjev je moral vse izročiti.

Naslednjega dne se je osepjal s svojo ženo domov. Samemu sebi je poslal brzojavko, ki ga je klicala domov. Njegova žena ni opazila, da je prišla brzojavka iz New Yorka.

Žrtve takih zarot ne postanejo samo tuji, to je ljudje, ki prihajajo v New York iz drugih mest. Na stotine bi jih lahko dobili v vseh delih New Yorka, a vsakdo je tako previden, da molči.

Dokler je človek revež, mu ne preti nobena nevarnost, a kakor hitro si pridobi premoženje, ga vzame na piko organizirana izsiljevalna družba. Vseposod se mu vsiljujejo lepa dekleta, ki zmedejo možgane ostarelih. Te ženske so vada izsiljevalcev.

Gorje onemu, ki zavzema častno mesto v javnosti ter se le enkrat zmoti in krene s poti kreposti.

Izsiljevalci imajo vseposod svoje zaveznike, ki izpremenijo njegovo življenje v pekel, če ne plača gotove svote denarja.

Pogosto pa nočejo izsiljevalci le denarja v gotovini. Če ima kak človek političen vpliv, se zadovolje tudi s tem, da uporabi ta vpliv na korist oseb, ki so člani izsiljevalnega trasta in ki so se s sempotam slučajno zapletli v mreže poštave. Če se tak človek brani, če se noče pokoriti povsem temne sile, izve kmalo ves svet, da je bil tega ali onega dne v tem ali onem hotelu z žensko, ki ni bila njegova žena.

Hotelski uradnik lahko potrdi to prisoje, ker se je dotičnik lastnorочно podpisal v hotelski register. To ponavadi pomaga.

Kaj stane življenje na Ruskem.

Iz Moskve poročajo, da se je življenje zopet silno podražilo. Decembra 1921 je stal obed še 10 tisoč rubljev, avgusta 1922 že 4 milijone. Steklenica domačega vina stane 4 do 9 milijonov, tuje vino po 21 milijonov. Danes stane obed 10 milijonov rubljev. Kila mesa stane 6 milijonov, kila krave 1 milijon, slakorja 3 milijone, sirovega masla 4 milijone. Eno jajce stane 75.000 rubljev. Poraba vode stane na mesec 12, razsvetljava dveh sob vsaj 50 milijonov rubljev. Škatljica vžigalic velja 50.000, ena številka novin 150.000 rubljev. Ako si daš striči lase, plačaš 3 milijone rubljev, likanje obleke stane 8 milijonov rubljev, za likanje 2 sraje in 3 ovratnikov plačaš 7 milijonov, za likanje čevljev pa 300.000 rubljev. Smotka stane 40 do 80 tisoč, ena obleka 400 do 500 milijonov, par čevljev vsaj 60 milijonov. Milijoni torej kar frče po zraku.

Lobanja človeka, ki je živel pred milijon leti.

Vest, da so v Patagoniji našli lobanjo človeka, iz terciarne periode, je vzbudila veliko senzacijo v angleškem znanstvenem svetu. Po naziranjih najuglednejšega angleškega antropologa Elliot Smitha, profesorja na londonski univerzi, je ta lobanja stara najmanj milijon let.

Najboljše Cigarete

Židje v Palestini.

V Palestini je opaziti vedno večji napredek. — 40 odstotkov izseljencev ima višjo izobrazbo. Naseljujejo se večji del kot poljedelci. — Židje in ročno delo.

"The Manchester Guardian" proučuje izvleček iz poročila vojske sionistične organizacije dr. Weismanna, ki se je pred kratkim vrnil iz Palestine, kjer je obiskal židovske koloniste. Navzlic dejstvu, pravi Weismann, da dežele preživlja zelo težko dobo in vlada na celim svetu splošni zastoj gospodarskega življenja, je napredek v Palestini precej velik.

Tekom zadnjih dveh let se je naselilo v deželi okrog 25 tisoč kolonistov, ki so sezidali nad tisoč hiš in zasadili krog 1 milijon dreves. Ustanovili so štiri nove naselbine s 25 tisoč delavci. Poleg večjega števila majhnih industrijskih podjetij so zgrajene in že delujejo štiri velike tovarne — en moderen mlin, tovarna za sukno in tovarna za drvesno olje in cement. Zgrajene so nove ceste na skupni razdalji 80 milj in dve ozkotirni progi. Največje in najbolj važno delo vrši dandanes v Palestini židovska kooperativna delavska zveza, ki preskrbuje delavce, inženirje in material za obsežne državne kontrakte. Ta velika kooperativna zveza igra v preureditvi dežele zelo resno in važno vlogo. Delavstvo prihaja v prvi vrsti iz Rumunije in obmejnih držav Rusije. Pred kratkim so začeli prihajati kolonisti iz Maroka in Perzije, in sionistična organizacija pričakuje iz teh krajev mnogo izseljencev. Zanimivo je dejstvo, da je 40 odstotkov izseljencev z višjo izobrazbo, toda oni gredo v Palestino brez bojanih lotiti se ročnega dela. Predno pridejo v Palestino, jih židovski pionirski kor organizira v industriji. Njihov končni cilj je, naseliti se v deželi kot poljedelci, toda v prehodni dobi opravljajo tudi druga ročna dela. Do sedaj izvedeni poizkusi so dokazali, da so najboljši kolonisti oni, ki imajo nekaj zemlje in jo obdelujejo po intenzivni metodi. Zemlja v Palestini je bila skozi stoletja premalo cenjena, kajti dosedanje obdelovanje je pokazalo, da se ta zemlja lahko izpremeni v zelo plodovito. Doseženi uspehi pa poleg tega odločno izpodbijajo splošno dosedaj veljavno naziranje, da židje nočejo in ne morejo opravljati ročnega dela. Vidimo torej, da so življenske razmere prišlele tudi svetovne trgovce in ljubitelje lahkega zaslužka poprijeti se navadnega dela.

Rektorsko vprašanje na praški nemški univerzi.

Rektor na praški nemški univerzi profesor Steinhertz, ki je židovskega pokolenja, je vsled silnega pritiska nemškega arijskega dijaštva in vsled pasivnega stališča proforskega zbora postal ostavko. Vlada pa ostavke noče sprejeti, češ da je bil Steinhertz pravilno izvoljen in potrjen, da je postal s tem državni organ in da zato brez tehtnega razloga ne more privoliti v njegov predčasni odstop.

Ne trpite vsled Revmatizma, živčnega trganja, bolečin v prsih, otrplih mišic

Vdrgnite PAIN-EXPELLER

na bolečo površino, da boste začutili žarenje, in udobna, pomirljiva pomoč bo sledila. Pristni Pain-Expeller nosi SIDRO varstveno znamko.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Glasa Naroda" v državi W. Virginia naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE, kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Upravišтво Glasu Naroda.

VLAHOV

ŽELODČNA GRENCICA

Dela jo in apravlja v steklenici ZADRU (Dalmacija) od leta 1861

ROMANO VLAHOV

Naprodaj po vseh Lekarnah, delicatah in Grocerijah.

Edini agenti za Zdravstveno državo.

V. LANGMANN, Inc.

87-89 Sixth Ave., Box A New York, N. Y.

Zgodovinski spomin.

Zanimiv zgodovinski spomin. — Kako so pred dvesto leti mučili slovenske kmete v Gorici. Tedanji nasilniki pa niso bili nič v primeri s sedanjimi.

Dne 20. aprila poteče 209 let, ko se je na glavnem trgu v Gorici odigrala ena največjih slovenskih žaloiger. Po cesarjevem ukazu in grofovski želji je omenjena dne padlo pod krvnikovim mečem enajst tolminkih kmetov, ki so krvavo gaženi narod dvignili v upor proti Coroninju, Strassoldu, della Torrenu in drugim grofovskim kraljem na Gorškem.

Kmet Ivan Gradnik, duša puntarjev, je zbral pri Sv. Luciji 5000 kmetov in v mogočnem pohodu vkorakal v Gorico. Že se je zdelo stara pravda dobljena, ko dospe grofom cesarjeva vojaška pomoč. Začelo se se strahovite persekucije, ujeli so vse kolovodje in posebna komisija, došla iz — Grada, je z natezalnic in peklimi kmetom izsiljevanjem nad osem mesecev vršila svoje inkvizitorsko opravilo. Šele v aprilu 1714, se je začela obravnava, krvava sodba pa je bila proklamirana 18. aprila 1714. Stoimpetdeset puntarjev je bilo obsojenih na težke kazni v Gorškem gradu, odkoder se živi niso vrnili več. Enajst kolovodj, z Ivanom Gradnikom na čelu, pa je bilo obsojenih na smrt. Odsekali so jim glave ter jih nato razčrvelili; dele njihovih trupel pa razobesili po Gorici v strah in svarilo. ... toda minulo je tudi to. V razvalinah je "Kozlov rob" izginil so grofje, narod pa je ostal. Žal, svoboda, ki je primorskim bratom zasijala le za hip, je ugasnila v mraku laške tiranije, hujske in nasilnejše kakor kdaj prej. Stara pravda se piše nadalje — odločneje in trje kakor nekoč.

Rektorsko vprašanje na praški nemški univerzi.

Rektor na praški nemški univerzi profesor Steinhertz, ki je židovskega pokolenja, je vsled silnega pritiska nemškega arijskega dijaštva in vsled pasivnega stališča proforskega zbora postal ostavko. Vlada pa ostavke noče sprejeti, češ da je bil Steinhertz pravilno izvoljen in potrjen, da je postal s tem državni organ in da zato brez tehtnega razloga ne more privoliti v njegov predčasni odstop.

Ne trpite vsled Revmatizma, živčnega trganja, bolečin v prsih, otrplih mišic

Vdrgnite PAIN-EXPELLER

na bolečo površino, da boste začutili žarenje, in udobna, pomirljiva pomoč bo sledila. Pristni Pain-Expeller nosi SIDRO varstveno znamko.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Glasa Naroda" v državi W. Virginia naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE, kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Upravišтво Glasu Naroda.

VLAHOV

ŽELODČNA GRENCICA

Dela jo in apravlja v steklenici ZADRU (Dalmacija) od leta 1861

ROMANO VLAHOV

Naprodaj po vseh Lekarnah, delicatah in Grocerijah.

Edini agenti za Zdravstveno državo.

V. LANGMANN, Inc.

87-89 Sixth Ave., Box A New York, N. Y.

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovenil G. F.

65

(Nadaljevanje.)

Peto poglavje.

MADAMA DE PLOUGASTEL.

Lakaj je odprl vrata, spustil stopnice navzdol ter pomagal svoji gospodarici stopiti z kočije. Nato je odšel ter odprl eno krilo železnih vrat.

Dama je bila ženska, stara nekaj več kot štirideset let in nekoč je morala biti zelo krasna, kajti še vedno je bila ljubka v oni finesi, katero prinese starost gotovim ženskam. Njena obleka in vedenje sta kazala visok čin v svetu.

— Posloviti se hočem tukaj od tebe, ker imaš obisk, — je rekel Andre-Louis.

— To je vendar tvoja stara znanca, Andre. Ali se ne spomniš madame komtese de Plougastel?

Ozrl se je na bližajočo se damo, kateri je hitela Alina nasproti in ker je čul njeno ime, jo je spoznal. Moral bi jo spoznati, kjerkoli bi jo videl, ne da bi se ga opozorilo nanjo, čeprav je minulo že šestnajst let odkar jo je bil zadnjičkrat videl. Pogled na to žensko je vzbudil v njegovem spominu dogodke, trenutke, katerih niso mogli izbrisati vsi nato sledišči burni doživljaji.

Ko je bil nekako deset let star deček, malo predno so ga poslali v šolo v Rennes, je prišla ta dama na obisk k njegovemu botru, ki je bil njen sorodnik. Takrat ga je odvedel Rabouillet v Gavrilaen in tam je bil predstavljen madami de Plougastel. Velika dama, v vsem hlesku svoje mladostne lepote, s svojim nežnim, ubranim glasom, — tako blagodejnim, da je govoril jezik, katerega mali bretonski deček skoro ni razumel — ga je izprva nekoliko preplašila. Ona pa je zelo nežno razpršila ta strah ter si ga znala z neko skrivnostno privlačnostjo popolnoma zasužniti. Spominjal se je, s kakšnim strahom se ji je približal, ko ga je pozvala, naj jo objame in kako nerad je pozneje zapustil objem onih mehkih, okroglih rok. Spominjal se je tudi, kako sladko je dišala in kakšen parfum je rabila, — kajti človeški spomin je izvanredno dober v takih stvareh.

Vse tri dni, ko se je mudila v Gavrilaen, je prihajal v grad ter preživel vse ure v njeni družbi. Ženska brez otrok, z močnim materinskim nagonom v sebi, je takoj vzljubila tega izvanredno inteligentnega dečka.

— Daj ga meni, Quintin, — je rekla nekega dne svojemu sorodniku. — Pusti mi ga vzeti s seboj v Versailles kot adoptirano dete.

Gospod iz Gavrilaena pa je resno zmaljal z glavo in nič več ni bilo govora o tej stvari. Ko se je poslavljala od njega, — tega se je sedaj jasno spomnil, — je imela solze v očeh.

— Misli včasih name, Andre-Louis, — so bile njene zadnje besede.

Spominjal se je tudi, kako ponosen je bil, da si je v tako kratkem času pridobil naklonjenost tako visoke dame. Prevzel ga je čut odvažnosti, ki je trajal več mesecev pozneje, a končno izginil.

Vsega tega pa se je živahno spomnil sedaj, ko jo je zopet videl po šestnajstih letih, korenito izpremenjeno in dozorelo. Kljub temu pa je domneval, da bi jo spoznal, kjerkoli bi jo zagledal.

Alina jo je nežno objela in v odgovor na vprašujoč pogled madame v smeri proti spremljevalcu Alina, je slednja rekla:

— To je Andre-Louis. Ali se ne spominjate Andre-Louisa?

Madama se je ustavila. Andre-Louis je zapazil presenečenje, ki se je razširilo po njenem licu ter ji vzelo za trenutek sapo.

Nato pa je neki glas, katerega se je dobro spominjal, ki pa je bil sedaj bogatejši in globlji, ponovil njegovo ime:

— Andre-Louis!

Način izgovora je kazal, da so oživi v njej spomini, najbrž spomin na dečka, katerega je vzljubila. Prenehala je za trenutek, ogledujoč ga in se je medtem priklonil.

— Seveda se ga spominjam, — je rekla končno, stopila proti njemu ter mu ponudila roko. Poljubil jo je, ponižno, instinktivno. — In tako si zardel! — Pohvalila ga je in on je zardel od ponosa. Zdelo se mu je, da je skočil šestnajst let nazaj in da je zopet mali bretonski deček v Gavrilaen. Obrnila se je proti Alini:

— Kako zelo se je motil Quintin v svojih domnevah. Brez dvoma je bil vesel, ko ga je zopet videl!

— Tako vesel, madama, da mi je pokazal vrata, — je rekel Andre-Louis.

— Ah, — je vzkliknila madama ter ga ostro motrila s svojimi lepimi očmi. — To moramo izpremeniti, Alina. On je seveda zelo jezen nate, a na ta način ni mogoče pridobiti si zpreobrnjenec. Govorila bom zate, Andre. Jaz sem dober zagovornik.

Zahvalil se ji je ter se poslovil.

— Hvaležno izročam celo svojo zadevo v vaše roke. Klanjam se, madama.

In tako se je zgodilo, da je imel Andre-Louis kljub neprijetnemu sprejemu pri svojem botru popevko na ustnih, ko se je peljal proti svojemu domu na Rue du Hasard. Sestanek z madamo de Plougastel ga je poživil.

Njena obljuba, da bo govorila zanj v družbi z Alino, mu je dajala zagotovilo, da bo vse dobro izteklo.

Da je bil popolnoma upravičen v svoji domnevi, se je izkazalo par dni pozneje, krog polne, ko je navalil na akademijo M. de Kereadiou. O tem ga je obvestil njegov služabnik Gilles. Takoj je prekinil lekcijo, s katero se je pečal, snel masko ter odšel kot je bil, v debelem jopiču ter v rapirjem pod pazduho, v ponižni salon spodaj, kjer ga je čakal njegov boter.

Mali gospodar iz Gavrilaena ga je izzivalno pričakoval.

— Pregovorili so me, da ti odpustim, — je objavil agresivno, kajti s tem je hotel pokazati, da se je udal le raditega, da napravi konec sitnemu moledovanju.

Andre-Louisa pa ni bilo mogoče zvoditi za nos kar tako. Zapazil je prevaro, katere se je poslužil boter, da se lahko umakne v dobrem redu.

— Blagosloviljam one, ki so vas pregovorili. Vrnili ste mi srečo, gospod boter.

Prijel je roko, katero mu je ponudil de Kereadiou ter jo instinktivno poljubil, sledišči nagonu deških let.

M. de Kereadiou je zardel v lice, njegovi ustnici sta se tresli in negotov je bil glas, ki je mrmral.

— Moj dragi dečko! — Nato pa se je zavedel samega sebe, vrgel glavo nazaj in njegov glas je bil kričec kot ponavadi.

(Dolje prihodnjik.)

Jugoslavia irredenta.

Postojno in Postojnčane čaka velika sreča.

Tako zatrjuje dr. Guglielmo, postojnski podprefekt, v pogovoru, ki ga je imel z Ugom Machellijem za "Resto del Carlino" in o katerem govori tudi tržaška "Era Nuova". Da bi Postojnčane — piše "Edinost" — ne našla ta velika sreča nepripravljene, jim hitimo povedati, kako in kaj. Predvsem morajo Postojnčani vedeti, da so bili priključeni k tržaški pokrajini ne morda iz kakih političnih vzrokov, kakor je zatrjeval Mussolini, pač pa predvsem iz gospodarskih vzrokov. Guglielmo dokazuje to na dolgo in široko in mi mu ne nameravamo slediti, ker vemo, da Postojnčani komaj čakajo, da jim povemo, v čem pravzaprav obstoji ta njihova bodoča sreča in ker se nam zdi, sedaj, razprava o tem, ali bi bilo boljše priključiti postojnski okraj k Gorici ali pa k Trstu, nesodobna in odveč. Omenimo le, da Guglielmo v svojih izjavah ponovno poudarja, da je postojnski okraj kljub svoji legi med Trstom in Ljubljano ostal pretežno poljedelski okraj in da slovenski kmetje, ki so zelo pridni, trezni in varčni, s obdelovanjem svoje zemlje, živorejo in kako malo obitro pridejajo oziroma zaslužijo dovolj za vzdrževanje svojih družin. Sedaj pa — nadaljuje Guglielmo — po novi razdelitvi dežele se bo vse gospodarsko življenje obrnilo na glavo; prej čisto poljedelska dežela se bo izpremenila v industrijsko. Postojna s svojo sijajno zemljišno lego, kot zbirališče sirovin, kot mednarodna postaja za blagovni in osební promet in torej v stanu lažje uvažati sirovine iz bližnje Jugoslavije, s treznimi in delavnimi ljudstvom, ki bi dajalo izvrstne delavce, z zelo bogato domačo produkcijo lesa, kateri se pošilja v notranjost na obdelovanje, Postojna — pravi Guglielmo — bo lahko postala važna industrijska zona: usnje, izdelki iz živalskih kosti, salame — vse to bi se izdelovalo iz sirovin, ki bi prihajale iz Jugoslavije in bi se prodajale v Jugoslavijo itd. — to bi bili glavni izdelki domače industrije, to bo morala biti naloga, ki bo dana Postojni v njenem tesnem sodelovanju s Trstom. Postojna bo morala predstavljati tržaško industrijsko zono in biti obenem gonilni živčni čvor za mednarodno trgovino. — Do tukaj je bilo vse lepo in prav, in Postojnčani bi gotovo zapeli samega navdušenja, ko bi ne bili res "trezni" in si postavili kar tako mimogrede to-le majhno vprašanje: "Kako pa boste vse to naredili?" K sreči je postavil Michelli, ki se je zanimal, kaj bo vlada naredila na političnem in gospodarsko-upravnem polju za Postojno. Guglielmo mu je odgovoril takole, dobesedno: Ljubezen za red, tradicionalna disciplinarnost in globoko spoštovanje oblasti, ki so prirojeni slovenskemu ljudstvu sploh, zelo olajšujejo politiko vlade, katere črpa na čistih virih večnih in absolutnih načel svobode, načel, katere so se rodila in v najvišji meri udeleževala samo v Italiji, ta vlada bo znala vedno priznati upravičene želje tujerodnega prebivalstva, ki je bilo vzeto v veliko italijansko družino, kakor je medtem vedno delala tudi doslej (!!!). Toda: s tem ne bo smelo biti nikoli dovoljeno, ne tipično kakršnokoli vedenje, ki bi moglo kakorkoli, tudi indirektnim putem, ogroziti dejansko utrditev suverenosti italijanske države, ki na tem ozemlju nadaljuje sijajne tradicije Rima in "Benetk". Da bo razumelo pomen teh besed tudi naše slovensko ljudstvo, ki ni navajeno na tako visokodonečnost in zamotnost, povemo na kratko, kaj je Guglielmo rekel: Slovensko ljudstvo bo imelo v bodoče v nagrado za svojo disciplinarnost, kakor doslej; vse, kar bo hotelo, to je: prazne obljube, kajti bolj disciplinirano, bolj spoštljivo nasproti oblastvom in državi in bolj lojalno in mirno nego je bilo doslej — in da je bilo zelo, pravi tudi sam Guglielmo — pač ne bo moglo biti, ker je človeško nemoženo. — Na vprašanje, kaj bo naredila vlada za Postojno na gospodarskem polju, je govoril Guglielmo, da je na gospodarskem polju dosti za narediti!... Najkrat toliko.

važnejši se nam zdi v vsem pogovoru zadnji odstavek teh zanimivih izjav: "Najvažnejši je pojav varčnosti, ki je pri tem prebivalstvu zelo velika. Vzpostavljati to stremljenje, utrpati je strankarski spekulaciji, urediti je v razne oblike, ki največ nosijo, to bo ena glavnih nalog državnega delovanja." Katere so te stranke, pred katerih spekulacijo hoče Guglielmo ščititi naše ljudstvo? To so naše domače slovenske stranke, ali ker imamo samo eno, naša, narodna stranka. Ali smo Vas prav razumeli, g. Guglielmo? Mi smatramo, da je položaj našega ljudstva preresen, da bi se moglo z njim šaliti z visoko donečimi frazami. Dr. Guglielmo je povedal par res lepih misli. Če hoče res iskreno po svojih močeh doprinesiti k udeležitvi svojih dobrih izkušenj med našim ljudstvom, nas bo vedno imel za odkrite zavzemnike, ne moremo pa dovoliti, da bi se naše dobre lastnosti izkoriščale v katerikoli obliki proti nam samim! — Tako "Edinost".

Podganolovstvo v državi Virginia.

(Foreign Language Information Service, Yugoslav Bureau.)

Državni poljedelski organi in federalni biološki urad so mobilizirali državo Virginia za uničujoči boj proti podganam, in uspeh te morilne kampanje je bil tak, da hočejo federalne oblasti podvzeti enak podganolov v velikem stilu tudi v drugih državah.

Podgane so prava nadloga za človeštvo. Ne glede na ogromno gmotno škodo, ki jo ti nenasitni glodalci povzročujejo blagu, je dognano, da so podgane prenašalke nevarnih bolezni, kot je bubonska kuga, in domneva se celo, da imajo precej opravljati z razpasanjem paralize pri otrocih.

Uspeh tega prvega vsedravnega podganolova pod vladnim nadzorstvom je bil zares ogromen: čez 200 ton mrtvih podgan. Za to klanje so uporabili strup, barjere karbonat, kjer je ta strup razmeroma neškodljiv za človeka, pač pa skrajno smrtonosen podganam. Veliko količino tega strupa — čez vagon blaga oziroma 44 tisoč funtov — so razdelili po vseh 75 counties te države. Več kot 158 tisoč oseb se je vdeležilo te koristne morije.

Oblasti so rganizirale ta podganolov ne le radi neposrednega uspeha, da se zniža število podgan, marveč tudi da se ljudstva podluči o načinah, kako naj se iztrebi podganja nadloga. Razum nevarnosti podgan kot prenašalk smrtnih bolezni računa se, da vsaka podgana povzroči povprečno za dva dolarja škodo na leto. Ubite podgane v Virginiji bi bile povzročile \$1,300,000 škodo za leto dni, stroški vsega podganolova po so znašali le \$7000; iz tega je razvidno kako ekonomično važnost imajo take iztrebitvene kampanje.

Zanimiva okolščina pri tej kampanji so bile nagrade, ki so jih razne organizacije in posamezniki ponujali za največje število izročenih podganjih pepov. Repi so bili večinoma od podgan, ki so se ulovile v pasti, kajti one, ki so bile zastrupljene, se kam zarinejo in erkeje v svojem skrivališču. Zlasti šolski otroci so se kar z veseljem podali na to vrsto športa, in preko 90,000 podganjih pepov je bilo naštetih po vsej državi.

Strokovnjaki cenijo, da število podgan v katerisibidi civilizirani pokrajini na svetu odgovarja približno številu samega prebivalstva. To bi pomenjalo, da je bilo v državi Virginia približno 2 milijona 300,000 podgan. Ako se računati teh strokovnjakov ujemajo, ni danes v državi Virginia niti ene podganje družine, ki bi ne žalovala za dvema ali več sorodniki; vse podganje prebivalstvo Virginije je bilo skraćeno vsaj za 25 odst. mogoče pa tudi za dva.

SHRANITE TA LABEL

UPORABLJAJTE

MAGNOLIA IN STAR MLEKO

V VAŠI KUHINJI V SVRHO KUHE IN PEKE.

HRANITE LABELNE ZA DRAGOCENA DARILA.

PIŠITE NA KATERIKOLI NASLOV NA DRUGI STRANI LABELNA ZA ILUSTRIRAN SEZNAM DARIL.

"Izplača se hraniti labelne".

SHRANITE TA LABEL

Razne vesti.

Igrače faraonskih otrok.

V grobnici faraona Tutankhamena, ki so jo odkrili nedavno, so našli poleg dragocenega pohištva, kipov, vaz, vozov, oblek, pahljač in dr. tudi otroške igrače. Egipčanski otroci so imeli punčke kakor naši. A te punčke so imele ploščnato telo, živo poslikano s simboli in skrbno sfigurirano glavo, a bile so brez nog. Namesto nog so imele držaj. Zanimivo je, da so bile punčke poslikane čisto s podobo prasička. To kaže, da so že pred 3000 leti smatrali prasička za srečonosne znake. Punčke so bile iste velikosti kakor današnje ter so bile narejene ali z ilovice ali iz kake mase. Obrez so imele iz platna, lasje iz vlakn. Tudi oblečene so bile. Imeli pa so tudi punčke iz blaga in nagačene s papirusom. Razen punčko so imeli egipčanski otroci za igrače pisane kroglice, dalje nekatere žoge ter celo mehanečeno gibljive igrače. N. pr. možička, ki giblje roke, ako se vleče za nit, ki odpira žrelo in dr. Bistvo igrače je torej že nad 3000 let isto. Otroci so imeli vedno enake igrače.

Pes — tihotapec.

Finančna straža na saksonski meji je pazila na psa, ki je pravilno tekal čez mejo in o katerem se je govorilo, da prenaša samo drage reči. Naposled je straža opazila svoje opozovanje ter pasjega tihotapec — ustrelila. Okoli sebe je imel navite osem metrov črne svile, a v gobcu je nesel paket, v katerem je bilo 8 parov ženskih nogavic. Pes je bil tako prekanjen, da se je že oddale izognil finančni straži.

Rada bi izvedela, kje se nahaja TONY KRANJC, doma iz Studenega pri Novi vasi. Ako kdo izmed rojakov ve, naj mi naznači, če pa sam čita ta oglas, naj se prijavi Mrs. Fanny Kranjc, Camp 58, Bennis, W. Va. (3-4-4)

MOŠKE Zaščitite se pred malarijo

SANIKIT

Nabavite si najboljšo in čisto PREČISTILNO MOŠKO Vlakno tuba. 50c. Kit (15) 10c. Vse lekarni ali San-Vita Dept. B 32 Beekman St., New York. Pišite na okrožnico.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom "Glas Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potevalni zastopnik

MR. ANTON SIMČIČ, kateri je pooblaščen nabirati na ročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Še samo 200 izvodov krasne povesti "IZ ZAPEŠKE GLOBELI"

imam v zalogi. Kdor si je hoče naročiti, naj nemudoma pošlje znesek \$1.50

na naslednji naslov: ZVONKO NOVAK 2347 So. Central Park Ave., Chicago, Ill.

Kretanje parnikov - Shipping News

7. aprila:	Olympic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; Finland, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.
10. aprila:	Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Bremen.
11. aprila:	Pres. Polk, Cherbourg.
12. aprila:	Mount Clinton, Hamburg.
14. aprila:	Homeric, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Volendam, Boulogne in Rotterdam; Lafayette, Havre; Atlanta, Cherbourg.
17. aprila:	Mauretania, Cherbourg; Chicago, Havre.
18. aprila:	France, Havre; York, Bremen; Pres. Garfield, Cherbourg; Belgeland, Cherbourg; Tyrhenia, Cherbourg in Hamburg.
19. aprila:	Olympic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; Finland, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.
21. aprila:	Majestic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Antonia, Cherbourg.
23. aprila:	Bremen, Bremen.
24. aprila:	Berengaria, Cherbourg; Canopic, Bremen.
25. aprila:	Paris, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Adams, Cherbourg.
26. aprila:	Mount Clay, Hamburg; Finland, Cherbourg.
28. aprila:	Olympic, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne; Rochambeau, Havre; President Arthur, Cherbourg; Albania, Cherbourg in Hamburg.
1. maja:	Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg.
2. maja:	Lapland, Cherbourg; America, Genoa.

CUNARD ANCHOR

V JUGOSLAVIJO v 9 dneh.

Vsak teden odhaja eden od naših velikih parnikov: MAURETANIA — 45,667 ton BERENGARIA — 52,022 ton

Razkošne kabine tretjega razreda z 2, 4, 6 posteljami. — Krasne obednice, kadičnice in počivališča. Pokrit promenadni krov. Izborna hrana. Domače udobnosti. Nobene skrbi.

Glede drugih plovil vprašajte najbližjega agenta v mestu ali okolici.

Cunard Money Order izplačljiv v Jugoslaviji hitro, varno in zanesljivo.

CUNARD-ANCHOR LINE

25 Broadway New York

V JUGOSLAVIJO

Kupite vnaprej plačane listke sedaj, da dobite svoje sorodnike v Ameriko.

RED STAR LINE

N. Y. — Plymouth — Cherbourg — Antwerp

Belgeland 18. apr. — Lapland 2. maja — Zealand 25. aprila — St. Paul 6. junija

AMERICAN LINE

New York — Plymouth — Cherbourg — Hamburg

Minnekahta (samo 3. razred) 5. apr. — Manchuria 19. apr. — Mongolia 3. maja — Novi prostori tretjega razreda.

WHITE STAR LINE

Is New York v Cherbourg in Southampton

Olympic 7. apr. — 28. apr. — 19. maja

Homeric 14. aprila — 5. maja — 26. maja

Majestic 21. aprila — 12. maja — 2. junija

(Največji parnik na svetu.)

Dobra hrana. Zaprti prostori. Oglasi se pri krajevem agentu ali pri

POTNIŠKEM ODDELKU

No. 1 Broadway, New York.

Želim izvedeti, kje sta moja brata JOSEPH in JOHN PERKO. Doma sta iz vasi Breg St. 2, pošta Fužina pri Zagradu na Doljenjskem. Pred 10. leti sta bivala nekje v Clevelandu, Ohio. Kdor ve zanj, prosim, naj mi naznači, ali naj se pa sama javita. — Ignace Perko, c/o Louis Taucher, P. O. Box 835, Rock Springs, Wyo. (3-4-4)

Potovanje v Jugoslavijo.

Kdor namerava potovati to spomlad v stari kraj na obisk ali za stalno, priporočamo, da se odloči za parnik "PARIS", največji in najnoveljši parnik francoske parobrodne družbe, ki odhaja iz New Yorka

16. maja 1923.

Ker je železniška zveza preko Francije, Švice in Avstrije zelo izboljšana, je za Jugoslovane potovanje najbolj pripravo po francoski progi, zlasti pa še s parnikom "PARIS" in se pride v devetih dneh v Ljubljano; oni pa, ki potujejo v zasedeno ozemlje, se peljejo iz Pariza naravnost v Trst.

S tem parnikom potuje tedaj tudi naš uradnik, ki bo spremljal potnike do Ljubljane, in bo pazil tudi na prilago, da bo šla naprej vedno z istim vlakom, kot potniki.

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni na tem parniku v kabinah po 2-4-6 eni kabini; kdor želi potovati takrat na tem parniku, naj nam določi čim prej \$10.00 are za III. razred in \$50 za drugi razred, da mu prekrbimo dobro kabino že sedaj, da ne bodo boljši prostori vsi oddani.

Frank Sakser State Bank New York, N. Y.

French Line

Hitra služba v Jugoslavijo.

PARIS — 25. aprila

CHICAGO — 28. aprila

LAFAYETTE — 12. maja

ROCHAMBEAU — 31. maja

Kabine za 2, 4 in 6 oseb, umivalnica, jedilnica, kadičnica. Vino in pivo brezplačno. Feselnih vlak do Trsta.

Oglasi se pri lokalnem agentu ali pri 19 State Street, New York City

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

VELIKE važnosti za potnika je, da je natanko počen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh, ki so v zvezi s potovanjem. Vred dolgoletne izkušnje nam je mogoče o vsem tem dati točno pojasnila. Priporočamo vedno tudi samo najboljše parnike, ki imajo kabine v III. razredu.

Ako ste se namenili potovati v stari kraj, nam pišite, ker so to v vašo korist.

Kdor želi dobiti sorodnike ali znance iz starega kraja, naj nam piše za navodila, kajti število prijateljev je omejeno.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu Jadranska banka tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street New York

Glavno zastopstvo Jadranske banke.

Rada bi izvedela, kje se nahaja JOHN HLUPAR, doma iz vasi Krupa St. 10, pošta Semič, Doljenjsko. Imam mu naznaniti važne stvari iz stare domovine. Če kdo rojakov ve za njegov naslov, prosim, naj mi ga naznači, za kar se že vnaprej zahvaljujem; ako pa on sam bere te vrstice, naj se mi javi, kar bo le njemu v korist. Naslov: Mrs. Frances Stariha, P. O. Box 283, Crested Butte, Colo. (2-4-4)

Knjiga za dolge zimske večere.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

za leto 1923

192 strani povesti, poučnih člankov in razprav, pesmi, slik, šale in raznoterosti.

Cena samo 40 centov.

Naročite ga še danes.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt St., New York

Ne določa se tudi pri zastopnikih "Glas Naroda".

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

COLUMBIA GRAMOFONI

AKO ŽELITE glasni, svetovnoznani pravi COLUMBIA gramofon, slovenske, nemške in v vseh drugih jezikih gramofonske plošče, pišite po brezplačni cenik na

IVAN PAJK 24 MAIN ST. CONEMAUGH, PA.

On je edini slovenski zastopnik za Columbia gramofone in plošče v Conemaugh.